

Văn nghệ "bỏ túi" bên lửa trại

hoài, len lỏi giữa những cây rừng như ma trời lập lờ... đã gây xúc động thật sự cho chúng tôi. Tiếng hú, gào, thét, vỗ tay từng hồi của mọi người càng thêm cảm giác hồi hộp lạ thường, như thể chúng tôi đã hóa thân, đi ngược lại thời gian, trở về thời ăn lông ở lỗ, thời hồng hoang bầy đàn trong những đêm xẻ thịt thú rừng săn được ban ngày giữa tiếng chiêng công huyền hoặc... “Đêm Huyền Sử”, tên của đêm lửa trại năm nay khai mở như thế đó, khi ngọn lửa tổ tông từ tay chú bé châm vào một hệ thống dây thừng mắc sẵn trên một nhánh cây cao có gắn mỗi lửa... Đốm lửa mỗi sáng lóe chạy theo sợi dây như một vì sao rụng, chúm xuống đóng củi lù lù như con thú giữa sân... Phừng! Lửa bùng lên soi tỏ, át tiếng reo hò vang dậy của gần 200 trại sinh tham dự kỳ trại lần này.

Chúng tôi đã tưởng tượng không sai, tất cả các tiết mục, hoạt cảnh của các nhóm đều đặc sắc, mang ý nghĩa giáo dục về truyền thống hào hùng chống quân xâm lăng, tinh thần tự lập... được diễn bằng những động tác, lời thoại dí dỏm, hài hước, chọc cười lẫn cười bỏ cho mọi người. BTC cũng tham gia một tiết mục kịch tự biên tại chỗ “Kỷ niệm trại hè” khá đặc sắc với sự nhập vai của các

Đêm Huyền Sử...

anh Đạt, Lâm... Hầu như mọi người đều tham gia vào đêm văn nghệ. Củi chưa tàn đã được cho thêm, ánh lửa soi tỏ những khuôn mặt tươi trẻ, lửa đẩy lùi bóng đêm u tối. Những trái tim hồng cũng chính là những ánh lửa không muốn tàn. Chúng tôi cứ muốn kéo dài mãi những giây phút thân ái này bên nhau, mặc cho sương đã bắt đầu xuống, rơi lộp bộp trên những mái lều.

11:40 pm — Lửa vẫn sáng, nhưng Đêm Huyền Sử phải kết thúc theo đúng chương trình. BTC tuyên bố đêm lửa trại chấm dứt. Vòng tròn khép nhỏ lại cho những vòng tay sát chặt bên nhau trong tình thân thiết. Chúng tôi rừ rừ hát bài ca tạm biệt, lòng bồi ngùi trong ánh lửa bập bùng.

12:15 am — Nồi chè của chị Hoa chưa chín, như còn cố níu kéo đêm lửa trại tuyệt vời dài ra thêm chút nữa. Một tốp bạn trẻ ôm đàn guitar trở lại đồng lửa hát với nhau... Tiếng đàn ban đầu rả rỏ, rời rạc, sau dồn dập, rộn rã... Kéo theo một số đồng gần cả trăm người khác ngồi quanh đồng lửa. Mục hát tập thể ngoài chương trình không ngờ thật hào hứng, sinh động đến thế. Tập bài hát sinh hoạt tập thể được mang ra, chúng tôi soi qua ánh lửa, căng lồng ngực hát với nhau tất cả những bài hát sinh hoạt, các bài dân ca về quê hương, đất nước, tình ca

về đôi lứa... Và, chúng tôi xúc động hát lại ca khúc “Về Với Non Sông” cùng với chính tác giả, anh Hoàng Việt Khanh:

“Kết lại, bàn tay kết lại

Tay trong tay nối vòng thân ái

Kết lại niềm tin kết lại

Góp gió cho đời làm bão lên...”

Chúng tôi rời đồng lửa sớm nhất, lúc 2:30 sáng, ở lại, tiếng hát của những người trẻ vẫn dồn dập những giai điệu

vui khỏe. Ngày mai, các cuộc thi đua vẫn còn tiếp diễn.

Chủ nhật, 27/7/97

8:05 am — Khu O'Neill Park cùng thức sớm bởi tiếng đàn guitar của những trại sinh chơi nhất trại. Xem ra, họ không biết mệt mỗi là gì sau một đêm gần như thức trắng để hát hò, trò chuyện. Dư âm “Đêm Huyền Sử” còn ngân ngát, tôi như còn văng nghe tiếng hò, reo của mọi người trong đêm lửa thiêng.

8:45 am — Mọi người tập trung theo đội của mình để phân công các thành viên tham gia các trò chơi vận động như: Chạy tiếp sức, cứu thương, ném bong bóng nước... Các đường đua được bố trí sẵn các trọng tài biên trong BTC. Hai bên đường trại, mọi người theo dõi, cổ vũ các lực sĩ đội mình khá ồn ào. Nhiều “nhiếp ảnh gia” nghiệp dư trực sẵn ở điểm đích nhằm ghi lại những hình ảnh đẹp, rõ nhất của những kẻ chiến thắng. Các trò chơi vận động này vẫn hào hứng,

Chụp hình lưu niệm trước giờ nghỉ trại

hết mọi người đều ở lại vào phút cuối để nghe anh Khánh tổng kết trại. Các anh Paul, Việt Tâm, Lân Vũ, Dũng lần lượt thay mặt BTC trao giải cho các đội

đàn Guitar nữa. Trong im ắng, những chiếc lều lặng lẽ hạ xuống. Những nụ cười gượng gạo che dấu nỗi niềm chia ly không thể không xảy ra. Tiếng thì thầm nhủ, hẹn nhau gặp lại. Những chiếc xe đầu tiên rời trại trong tay vẫy. Xe chúng tôi rời trại lúc mấy anh Paul, Dũng, Lân,... đang lục đục hạ cổng, xếp dọn đồ đạc... ngắm các anh chị tận tụy với công việc chung như thế, nghĩ tới những lo toan suốt mấy tháng trời để chúng tôi có được mấy ngày trại tuyệt vời vừa qua, lòng tôi không khỏi cảm phục các anh chị. Chúng tôi biết, những người như các anh chị, ở đâu cũng sẽ là những nhân tố tích cực, những đốm lửa sáng gầy lên thành đám cháy cho phong trào. Các anh chị là hiện thân của sức mạnh tuổi trẻ, nguồn tài lực cần thiết, quý giá cho xã hội. Bên tôi, V. im lặng. Cô bạn gái tư lự. Vẳng trong gió lời hát trong ca khúc “Về Với Non Sông” của Hoàng Việt Khanh duỗi theo như một lời nhắn nhủ:

Về nối lại một tình non sông

*Ta chung giòng máu cháu con Lạc Hồng
Về nối lại một tình anh em...*

Chúng tôi tự hứa sẽ về lại với trại hè năm tới, đó là điều chắc chắn. Và, những kỷ niệm ở trại hè năm nay, sẽ còn đọng mãi trong lòng chúng tôi.

O'Neill Park vẫy tay chào chúng tôi bằng những cánh tay của lá và những tàng cây ken đầy trên đầu. Tạm biệt trại hè của chúng ta, hẹn gặp lại tất cả, năm sau. ■

Non Sông Staff (từ trái sang phải): Ngân, Tâm, Quân, Hiếu, Trường, Lân, Nhi, Đạt

lôi cuốn mọi người đến phút cuối, trước khi chúng tôi tập hợp lại ăn trưa trong trật tự. Theo BTC cho biết, vì không đủ thời gian nên một số trò chơi như kéo co, nhảy xa, v.v... bị cắt khỏi chương trình. Thay vào đó, sau giờ ăn trưa là những giây phút tâm tình còn lại dành cho trại sinh trao đổi địa chỉ, email, hẹn hò nhau... không kể một số trại sinh vì lý do riêng đã xin phép rời trại sớm, hầu

đoạt giải. Các nhóm thắng giải reo hò đón nhận những phần quà tượng trưng nhưng phải khó khăn lắm họ mới đoạt được. Đặc biệt, BTC tặng mỗi trại sinh một T-shirt có biểu tượng trại hè Về Với Non Sông kỳ 8 để lưu niệm.

2:10 pm — Chúng tôi làm lễ bế mạc, hạ Quốc Kỳ trong nỗi buồn ngùi. Sau đó, mọi người kéo ra cổng trại chụp hình lưu niệm.

2:50 pm — Không còn nghe tiếng

Dư Âm Trại Hè!

Tố Tâm (UCI)

Photo by J.T.

(Mến tặng các đội viên đội 10 “Bờm Bờm”)

“...vui là vui quá! Vui là vui ghê! Vui không chỗ nào chê.” Dư âm của những đợt cắm trại trước kéo bước chân tôi đến đất trại thật sớm trong sáng thứ Bảy để tham dự trại hè Về Với Non Sông VIII.

Đường vào đất trại là con đường dài uốn khúc như con rắn bò, khép mình dưới vòm lá của hàng cây hai bên đường. Đất trại là một nơi rộng rãi, và mát rượi bóng cây. Gọi là đến sớm nhưng khi tôi và chị Nga đến được đất trại thì mọi người đã đứng vòng tròn chơi những trò chơi tập thể. Sau khi phân đội, tôi và chị Nga là dân “phó trại sinh” không có bản tên, nên “nhập cư lậu” vào một đội ngồi ở gần. Đó là đội 10, mang tên Bờm, có khẩu hiệu là “Bờm”. Nói là Bờm nhưng mấy anh chị ở đội này không có vẻ gì là “Bờm” hay “Bờm” cả. Anh Hội, đội trưởng rất linh hoạt, anh Khanh đàn hát rất hay, anh Tèo hài hước, Hiền Lương sôi nổi, anh Quân thì vắc máy hình đi lòng vòng... Tuy là cùng đội nhưng các... bờm viên đến từ tứ hướng. Có những anh chị ở rất xa như anh Cao Lĩnh, Trương Phước từ UC Davis, hay anh Hội, anh Quang từ San Jose cùng về tham gia trại hè và định cư ở đội 10 và trở thành những... bờm viên vui nhộn. Trước lạ, sau quen, dần dần các... bờm viên thân nhau hơn qua những trò chơi lớn, nhỏ, những tiết mục văn nghệ với những diễn viên “bất đắc dĩ” bên lửa trại. Nửa khuya, lửa trại sắp tàn, đội “Bờm” chúng tôi kéo nhau về quây quần bên chiếc bàn cạnh nồi chè đang sôi sùng sục, thơm phức nước dừa mà mấy chị trong ban ẩm thực đang trở tài, cùng nhau đàn hát, kể chuyện tiếu và cả chuyện... ma để chờ chè chín.

Ngày trại qua đi thật vội vã. Các trại sinh và các “bờm viên” đội 10 cũng phải bùi ngùi chia tay nhau mỗi người mỗi ngã. Trong lòng ai ai cũng mong muốn gặp lại nhau trong kỳ trại hè đến. Và riêng tôi, trong hành trang kỷ niệm của đời sinh viên sẽ thêm một trang mới, chứa đựng những gương mặt của những “bờm viên” và những kỷ niệm của ngày trại hè này! ■

VỀ VỚI NON SÔNG

Nhạc và lời: Hoàng Việt Khanh
Riêng tặng Quân và Trại hè Non Sông 97

Mạnh - Hùng

The musical score is written in treble clef with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 2/4 time signature. It consists of nine staves of music with Vietnamese lyrics underneath. The lyrics are: Về nổi lại một tình non sông / Về góp lại một trời bao la / Ta chung dòng máu cháu con Lạc Hồng / Mây giăng tình núi Sóng khơi tình người / Về nổi lại nhịp tình anh em / Về nói lại chuyện ngàn năm qua... / 1. Thấp sáng cho đời một ngọn lửa thiêng. / 2. ... Cho quê hương này còn mãi trong ta. / Kết lại bàn tay kết lại / Tay trong tay nối vòng nhân ái / Kết lại niềm tin kết lại / Góp gió cho đời làm bão lên.

ÁO DÀI

LỊCH SỬ

Ông Như-Ngọc (CSUF)

viết theo bài "Áo dài: Nét thân thương của nền văn hóa dân tộc," tác giả Chí Nam (UCSB)

Ai đã từng dắt xe đạp chờ nàng áo thướt tha ở cổng trường Gia Long, ai đã từng trêu ghẹo các nữ sinh áo trắng trường Trưng Vương, ai đã mê mẩn đuổi theo vạt áo để đề thơ hẳn không quên những tà áo dài sinh viên mượt mà, tung bay trong gió thu. Từ những tà áo thật giản đơn đến những tà áo lộng lẫy, từ những tà áo tô điểm cho các dịp lễ hội, đám cưới, đám tang, đến những tà áo thơ ngây dưới sân trường, tất cả đều có thể được mô tả bằng một danh từ chung: áo dài.

Cho đến nay, chưa ai rõ nguồn gốc đích thực của chiếc áo dài, chỉ biết rằng thủy tổ của nó, vốn làm bằng da thú và lông chim, xuất hiện trước cả thời Hai Bà Trưng (năm 38-42 trước Tây Lịch) qua các hình khắc trên mặt trống đồng Ngọc Lũ (5.000 năm TTL). Theo truyền thuyết, Hai Bà Trưng đã mặc áo dài hai tà giáp vàng, che lọng vàng, trang sức thật lộng lẫy khi cưỡi voi xông trận đánh đuổi quân nhà Hán. Cũng tương truyền, do kính ngưỡng Hai Bà, phụ nữ Việt Nam tránh mặc áo hai tà mà thay bằng áo tứ thân với bốn thân áo tượng trưng cho bốn bậc sinh thành (của hai vợ chồng). Vả lại, khi kỹ thuật còn thô sơ, vải được dệt thành từng mảnh khổ nhỏ nên phải ráp bốn mảnh mới may đủ một áo, gọi quen là áo tứ thân. Áo gồm hai mảnh đằng sau chắp lại giữa sống lưng (gọi là sống áo), mép của hai mảnh được nối với nhau và giấu vào phía trong. Hai mảnh trước được thắt lên và để thông xuống thành hai tà áo ở giữa, nên không phải cài khuy

khi mặc. Bình thường, gấu áo được vén lên, chỉ khi có đại tang (tang chồng hay cha mẹ) mới thả xuống và mép vải để lộ ra ngoài thay vì giấu vào trong. Đây là hình ảnh chiếc áo tứ thân mặc, khiêm tốn.

Sau khi xua quân đánh bại được Hai Bà, tướng Mã Viện áp đặt một chế độ cai trị hà khắc nhằm đồng hóa nền văn hóa Việt. Hơn 1.000 năm dưới sự đô hộ của Trung Hoa, chiếc áo dài, áo tứ thân cũng nổi trôi theo mệnh nước nhưng không bao giờ bị xóa bỏ hoàn toàn. Áo tứ thân vẫn còn tồn tại ở một số địa phương, nhất là ở miệt quê, cho đến ngày hôm nay.

Vào thời vua Gia Long (1802-1819), chiếc áo tứ thân được biến cải thành áo ngũ thân, rất phổ thông trong giới quyền quý và dân thành thị. Áo ngũ thân cũng được may như áo tứ thân, nhưng vạt áo bên phải phía trước chỉ được may bằng một thân vải, còn vạt áo bên trái được may bằng hai thân vải như vạt đằng sau. Ngoài ra, áo năm thân có khuy như áo đàn ông, lúc mặc có thể cài khuy như áo dài ngày nay hoặc thắt vạt như áo tứ thân. Về ý nghĩa, bốn thân áo chính tượng trưng cho tứ thân phụ mẫu, và thân thứ năm (vạt con) tượng trưng cho người mặc áo; năm chiếc khuy tượng trưng cho đạo làm người theo Khổng Giáo: Nhân (lòng thương người, nhân từ), Lễ (biết trên dưới), Nghĩa (nghĩa khí), Trí (sự sáng suốt, trí tuệ), Tín (uy tín). Rõ ràng, chiếc áo dài ngũ thân diễn đạt nhân sinh quan của Việt Nam nhưng không khỏi sự ảnh hưởng của triết học Trung Hoa qua nhiều năm đô hộ.

Khi triều đình Huế ký hòa ước Patenôtre nhượng quyền cai trị nước vào tay thực dân Pháp năm 1884, văn hóa Tây Phương bắt đầu du nhập vào Việt Nam, đi đôi với việc dạy chữ Quốc Ngữ thay chữ Nho. Cuộc sống bỗng biến đổi theo đà đua đòi của văn hóa Tây Phương, nhất là ở những đô thị lớn.

Sau khi chính phủ Pháp mở trường Cao Đẳng Mỹ Thuật Hà Nội, một lối cải cách cho chiếc áo dài truyền thống đã được một số người có tâm huyết với chiếc áo dài đưa ra. Các màu nâu, đen thông thường được thay bằng các sắc màu tươi sáng hơn, gây sôi nổi trong dư

Á Hậu Áo Dài Long Beach 97

Các thí sinh vào vòng chung kết

lượn quần chúng thời ấy. Năm 1934, họa sĩ Nguyễn Cát Tường đã kích động phong trào cải cách: “...Các nhà đạo đức thường nói: Quần áo chỉ là những vật dụng để che thân thể ta khỏi gió mưa, nắng lạnh, ta chẳng nên để ý đến cái đẹp, cái sang của nó làm gì... Theo ý tôi, quần áo tuy dùng để che thân thể, song nó có thể là tấm gương phản chiếu ra ngoài cái trình độ trí thức của một nước. Muốn biết nước nào có tiến bộ, có mỹ thuật hay không, cứ xem y phục của người nước họ, ta cũng đủ hiểu...” Trong thập niên 1930, Cát Tường đưa ra thị trường kiểu áo dài mới Le mur. Kiểu Le mur được vẽ theo kiểu áo đầm Tây Phương với nối vai và tay phồng, cổ lá xen, cài khuy trên vai, mặc với quần trắng, đeo bóp, che dù, v.v... Sau đó, họa sĩ Lê Phổ cải tiến áo Le mur và mẫu áo dài này đã được hoan nghênh trong Hội Chợ Nữ Công Đà Nẵng. Đây là một kết hợp giữa áo Le mur và áo tứ thân, rất gần với chiếc áo dài tân thời ngày nay: nối vai và tay không phồng lên, cổ kín, cài nút bên phải, thân ôm sát người, hai

tà áo mềm mại bay lượn. Áo dài Lê Phổ được may bằng vải màu, mặc với quần trắng, tóc búi lỏng hay vấn trần hoặc vấn khăn nhung. Trong suốt gần 30 năm sau đó, chiếc áo dài Việt Nam không thay đổi bao nhiêu, ngoại trừ cổ áo, gấu áo, và eo áo: cổ áo thì lúc cao, lúc thấp, lúc rộng, lúc hẹp; gấu áo thì lúc vén cao, lúc hạ thấp; eo áo thì lúc nhỏ, lúc to. Những thay đổi này đi đôi với những thay đổi nhỏ của chiếc quần phụ nữ: chân què qua đáy giữa, lưng quần thắt giải rút rồi tới giây thung, gài nút, và sau cùng là phọc-mơ-tuya (fermeture/zipper). Ống quần thì lúc rộng lúc hẹp theo thị hiếu thẩm mỹ của từng giai đoạn một.

Mãi đến đầu thập niên 1960, nhà may Dung Đakao ở Sài Gòn đưa ra một kiểu áo dài mới: áo dài tay raglan mặc với quần xéo. Vì tay áo và thân áo được nối xéo góc khoảng 45 độ, kiểu áo dài raglan này tránh được những đường nhăn hai bên nách và vai (so với kiểu áo Lê Phổ). Chiếc quần xéo may bằng vải mềm, được xếp xéo góc khi cắt, có hông ôm sát người và hai ống lòa xòa dài quá

mắt cá chân giúp cho nữ giới có được những bước đi tha thướt qua đôi guốc ẩn hiện dưới hai ống quần.

Sau áo dài raglan là áo dài mini-raglan, vốn là áo raglan may với tà áo cao gọn ghẽ. Kiểu mini-raglan này được các nữ sinh Sài Gòn ưa chuộng mãi cho đến ngày 30-4-1975.

Cảm thấy muốn tiến xa hơn, một số nhà may tại Sài Gòn đã tung ra thị trường kiểu áo dài ba tà gồm một vạt sau và hai vạt trước. Cổ áo cao, có khuy cài từ cổ xuống eo. Áo ba tà được mặc với quần ống voi, thứ quần dài có ống rộng thùng thình. Kiểu áo này không được ưa chuộng cho lắm vì không thích hợp với bản chất ôn nhu của nữ giới Việt Nam.

Ngày nay, khi tỵ nạn đến xứ người, các nhà vẽ kiểu thời trang lại “thêm bớt” cho chiếc áo dài. Trong đó, có kiểu áo dài “ngắn” với hai tà áo ngắn lên quá đầu gối, áo hở cổ, áo một tay, v.v... Nhưng có lẽ khó có kiểu nào sánh được những chiếc áo mini-raglan trắng nõn mà các chàng ngơ ngẩn đứng chờ trước cổng trường Gia Long, Trưng Vương ngày nào. ■

CUỘC THI

Hoa Hậu

ÁO DÀI LONG BEACH XX - 1997

CÔ NGUYỄN THANH CAROLINE ĐOẠT GIẢI HOA HẬU ÁO DÀI LONG BEACH NĂM THỨ 20.

Photos by Lê Lâm, sinh viên ngành photography, CSU Long Beach.

Tân Hoa Hậu Áo Dài Long Beach, Nguyễn Thanh Caroline

Cô Nguyễn Thanh Caroline, 21 tuổi, đến từ Mission Viejo. Đã từng là một học sinh danh dự bậc trung học, tốt nghiệp cử nhân Sinh Vật Học tại UCI, hiện đang là sinh viên năm thứ 2 ngành Dược tại UC San Fransisco, đã đoạt giải Hoa Hậu Áo Dài trong cuộc thi Hoa Hậu Áo Dài Long Beach Năm Thứ 20 được tổ chức vào lúc 6 giờ chiều ngày thứ bảy 30 tháng 8 năm 1997 tại Carpenter Performing Arts Center, Long Beach.

Á Hậu I là cô Đỗ Thụy Khánh Phương, cư ngụ tại thành phố Yorba Linda, sinh viên năm thứ 3 ngành Nha Khoa tại UCI. Á Hậu II là cô Đào Hương, cư ngụ tại Costa Mesa, cô chuẩn bị là sinh viên năm thứ I tại UC Riverside. Giải Duyên Dáng là cô Lý Ngọc Diệp, đến từ thành phố Upland, hiện cô đang làm về Bảo Hiểm Sức Khỏe.

Ngoài ra cô Đỗ Thụy Khánh Phương, cũng là Á Hậu I, đã đoạt giải Nói Tiếng Việt Lưu Loát. Cô năm nay 20 tuổi và rời Việt Nam năm cô chỉ có 3 tuổi. Giải Nói Tiếng Việt Lưu Loát được chấm dựa trên thể lệ như sau: sự lưu loát qua cách phát âm, cách dùng chữ, nội dung câu trả lời và tỉ lệ cố gắng nói được tiếng Việt dựa trên tuổi tác và số năm sinh sống tại hải ngoại.

Cô Lý Thi Quỳnh, cư ngụ tại Lake Forest, sinh viên đang học về Ngành Thương Mại tại UCI, đã đoạt giải Sinh Hoạt Cộng Đồng. Giải Sinh Hoạt Cộng Đồng được chấm dựa trên những sinh hoạt có tính cách hy sinh bao gồm các công tác văn hóa, xã hội và nhân đạo của cả hai cộng đồng Hoa Kỳ và Việt Nam tại hải ngoại. Những sinh hoạt đều có chứng từ và hình ảnh.

Cuối cùng là Giải Thân Thiện đã được

chính các thí sinh chọn và cô Lê Thu Thủy đã đoạt giải Thân Thiện. Cô Lê Thu Thủy cư ngụ tại Los Angeles, hiện đang học về Graphic Design tại Đại Học California State University, Long Beach.

Thành phần Ban Giám Khảo gồm có:

1. Bà Giáo Sư Võ Kim Sơn, bà đã sáng lập lớp Việt Ngữ tại Coast Community College được 13 năm và thành lập lớp Việt Ngữ tại Đại Học California State University, Fullerton từ năm 92.

2. Bà Kimberly, Giám Đốc và Cố Vấn của Kimberly Skin Clinic, bà cũng là Hoa Hậu Monterey Park 85 và Hoa Hậu Los Angeles 87.

3. Họa Sĩ Frederic Thọ, là một Kỹ Sư Cơ Khí nhưng lại đam mê sơn và cọ, là một họa sĩ nổi tiếng về vẽ kiểu áo dài và áo cô dâu.

4. M.C. Nam Lộc, ông là nhạc sĩ sáng tác những bản nhạc có những ý nghĩa cận kề với thân phận dân tị nạn, cảm tình viên, cộng tác viên, có nhiều đóng góp bền bỉ cho sinh viên đại học CSU Long Beach và giải Hoa Hậu.

5. Nhà văn Nguyễn Xuân Hoàng, tác giả của *Người Đi Trên Mây* và tác phẩm *Rác và Bụi*. Ông hiện đang là chủ bút của tạp chí *Văn*.

6. Bác sĩ Douglas Trần Anh Dũng,

tốt nghiệp Y khoa UCI, tốt nghiệp chuyên khoa thẩm mỹ USC, bác sĩ đã hành nghề tại Quận Cam từ 1984.

7. Luật Sư Trần Thái Văn, cựu sinh viên UCI, tốt nghiệp tiến sĩ luật và cao học hành chính tại Hamlin University, St. Paul, cựu phụ tá lập pháp Việt Nam cho Thượng Nghị sĩ Ed Royce và Dân Biểu Robert Dornan.

Những thành viên trong ban giám khảo đã được mời dựa trên những tiêu chuẩn như: những người có uy tín, từng có nhiều đóng góp cho những sinh hoạt văn hóa, xã hội và nhân đạo trong cộng đồng người Việt. Một số là ân nhân và

Diễn tập cho tiết mục mở đầu

Các vũ công nhí từ trung tâm Việt Ngữ Vinh Sơn Liêm

Phóng viên VSA Mỹ Hạnh đang phỏng vấn một thí sinh

là cảm tình viên của giải Hoa Hậu Áo Dài Long Beach.

Các xương ngôn viên, sinh viên đại học CSU Long Beach Đặng Minh Đức cùng hai Hoa Hậu Áo Dài Long Beach 95, cô Nguyễn Thụy Diễm Châu, và Hoa Hậu Áo Dài Long Beach 94, cô Nguyễn Mỹ Châu đã chiếm trọn cảm tình của trên 1,000 khán giả đến xem Đại Hội. Năm nay có tất cả 26 thí sinh xinh đẹp dự thi và hầu hết nói tiếng Việt khá rành. Các cô phần nhiều cho biết có tánh nhõng nhẽo và thích ngủ. Có nhiều cô thích ăn vụng, hay cắn móng tay. Khán giả thanh niên thích nhất là có cô nói thích dọn dẹp nhà cửa lúc giận hờn. Các cô dù dậu hay rớt đều được khán giả hoan hô nhiệt liệt khi trả lời các câu hỏi của ban tổ chức vì ngoài tiếng Việt lưu loát các cô còn được bố mẹ dặn dò rất kỹ nên các câu trả lời đều có ý nghĩa, như trong tương lai muốn đóng góp cho xứ sở quê hương, giúp xây dựng cộng đồng.

Bốn chàng Ngự Lâm "Escorts"...

Ca sĩ Adam Hồ và ba ca sĩ nhí từ trung tâm Việt Ngữ Anoma

Ban giám khảo cuộc thi

Thí sinh Hoa Hậu sau hậu trường

Hoa Hậu Áo Dài Long Beach năm nay sẽ nhận được giải thưởng gồm hiện kim và tặng phẩm là \$5,000, Á Hậu I là \$2,500, Á Hậu II là \$1,500, Duyên Dáng \$1,000, Thân Thiện \$1,000, Tiếng Việt Lưu Loát \$1,000, Sinh Hoạt Cộng Đồng \$1,000. Ngoài ra số tiền lời sau cuộc thi sẽ được tặng cho Giải Khuyến Học.

Sự thành công của Đại Hội Hoa Hậu Áo Dài Long Beach năm nay cho thấy hai điều: Thứ nhất, dựa trên những sự trợ giúp của các cơ quan truyền thông, báo chí, các mạnh thường quân, các cơ sở thương mại, cho chúng ta thấy rằng cộng đồng người Việt vẫn còn thiết tha với những sinh hoạt văn hóa có tính cách nuôi dưỡng tuổi trẻ. Thứ nhì, tuổi trẻ Việt Nam tại hải ngoại vẫn nhiều nhiệt tâm và ý chí để tiếp tục truyền thống văn hóa cao quý này. Một buổi tiệc với mục đích trao giải và cảm tạ tất cả những mạnh thường quân, các thí sinh, các thiện nguyện viên sẽ được tổ chức vào một ngày rất gần, ngày giờ và địa điểm sẽ được thông báo qua các cơ quan truyền thông báo chí. Ban tổ chức mong rằng tất cả các thí sinh dự thi sẽ đến tham dự đông đủ để kết chặt tình tương thân tương ái trong các sinh hoạt bảo tồn truyền thống văn hóa Việt Nam qua chiếc áo dài quê hương. ■

Trưởng ban tổ chức kiêm MC - Đặng Minh Đức và MC Mỹ Châu (HHADLB '94) đang phỏng vấn một thí sinh

Ban Tổ Chức ĐẠI HỘI HOA HẬU ÁO DÀI LONG BEACH 97'

Thân Phận Việt Nam

Nghiệt Ngã Của Dân-Tộc

Phản Hội Thảo Trong Trại Hè Về Với Non Sông VIII

LTS: NS xin đăng trọn bài dẫn nhập do anh Nguyễn Sơn Vũ thuyết trình gợi ý cho cuộc hội thảo trại hè VVNS VIII "Lửa Thiêng Bùng Sáng."

Kể từ ngày bỏ nước ra đi tỵ nạn ở Hoa Kỳ từ năm 1975 đến nay, giới trẻ VN trên khắp các tiểu bang của Hoa Kỳ đã được vinh danh với những thành tích học tập xuất sắc trong những buổi lễ tốt nghiệp cuối năm. Không ai có thể chối cãi được một điểm nổi bật, là giới trẻ VN, những lớp con cái của người Việt tỵ nạn đã thành công trong học vấn, trung học cho đến các đại học danh tiếng của Hoa Kỳ.

Ở mọi thời đại, người ta đều không ngớt ngợi ca tuổi trẻ. Họ gọi tuổi trẻ là mùa Xuân của cuộc đời, là lực lượng xung kích của xã hội, là sức mạnh vô địch của tập thể. Riêng người Việt thì thường nói rằng, tuổi trẻ là tương lai của đất nước! Vì tuổi trẻ với sức khỏe sung mãn, học hành giỏi giang, nhiệt huyết tràn đầy, sẽ là những yếu tố thuận lợi giúp cho quốc gia phú cường no ấm!

Kể từ 1975 tới nay, hơn 20 năm đã trôi qua, cộng đồng người Việt tỵ nạn đã có con số đông đảo con em tốt nghiệp và hiển đạt, đã làm nhiều người Mỹ phải khâm phục! Điều này chứng tỏ giới trẻ VN có nhiều khả năng để thành công, có nhiều khả năng để là rường cột của cộng đồng, có nhiều khả năng trí tuệ để là tương lai của đất nước!

Nhưng tại sao cho đến ngày hôm nay cộng đồng người Việt tỵ nạn chúng ta vẫn là một cộng đồng rời rạc, phân hóa trong quốc gia đa chủng Hoa Kỳ? Tại

sao đất nước VN hiện nay được Liên Hiệp Quốc xếp loại là một trong 13 nước nghèo nhất thế giới? Những người VN ở các trại tỵ nạn Đông Nam Á đã bị xua đuổi tàn tệ. Cũng theo kết quả cuộc điều tra của Liên Hiệp Quốc, sau năm 1975, đã có khoảng 300,000 người Việt vượt biên đã chết trên biển hay trong rừng!

Người Việt thường tự hào về bốn ngàn năm lịch sử, còn giới trẻ VN thường tự hào về thành quả đã đạt nơi trường học của mình. Vậy tại sao cộng đồng người Việt lại rơi vào tình trạng phân hóa nghiêm trọng như vậy? Những sự kiện vừa nêu trên đã đặt giới trẻ VN với những câu hỏi quan trọng! Tuổi trẻ VN có thể làm gì đối với số phận bi thảm nghiệt ngã của người Việt trên đất nước VN trong hiện tại và tương lai?

Kể từ năm 1975, hàng triệu người VN đã ra đi tỵ nạn khắp nơi trên thế giới, có lẽ đông nhất là ở Mỹ, một quốc gia giàu mạnh và bậc nhất thế giới. Có nhiều người trẻ còn ít nhiều nói được tiếng Việt, nhưng cũng không ít con em đã vô cùng khó khăn khi nói tiếng Việt hay đọc sách báo Việt Ngữ! Đã vậy, lớp trẻ lớn lên ở Mỹ, hấp thụ nền văn hóa Âu Mỹ, vốn khác biệt với nền văn hóa cổ truyền của người Việt, nên đã tạo ra nhiều xung đột, ngăn cách về cách suy tư cũng như lối sống giữa hai thế hệ Già và Trẻ.

Ngoài ra, nước Mỹ cũng đã đón tiếp một số thành phần đến sau này; các thành phần đến sau đã gặp rất nhiều khó khăn trong việc thích ứng với xã hội mới, để ổn định cuộc sống. Trong hoàn cảnh tha hương ly tán, với những vấn đề của đời sống phức tạp như vậy, những cố gắng của Tổng Hội Sinh Viên trong việc qui tụ giới trẻ VN để phục vụ tập thể quả thực vô cùng khó khăn! Nhưng cái khó khăn hơn cả và đáng ngại hơn cả là sự nguội lạnh thờ ơ của giới trẻ trong các công tác sinh hoạt cộng đồng và hoạt động xã hội. Dĩ nhiên, điều này cũng có nhiều lý do, mà lý do chính có lẽ phát xuất từ cái nhìn phụ huynh của người Việt, là “Hoạt Động Xã Hội”, có nghĩa là làm chuyện “ruồi bu”, là “ăn cơm nhà vác gà voi”, không có ích lợi gì cho bản thân và gia đình! Nhưng phụ huynh người Mỹ lại không nghĩ như vậy — vì đa số ở

các đại học Mỹ, ban giám khảo nhà trường khi tuyển lựa sinh viên, đều lưu ý đến những sinh viên nào có tinh thần đóng góp cho cộng đồng. Đa số các trường nổi tiếng đều nhấn mạnh đến vấn đề này. Khi thí sinh thiếu điểm hoạt động xã hội, thiếu điểm đóng góp tự nguyện để xây dựng cộng đồng, chắc chắn sẽ bị gạt đơn ra ngoài, dù cho điểm trung bình (GPA) có cao đến đâu. Các trường đại học Mỹ chủ trương tuyển lựa những sinh viên có khả năng lãnh đạo (leadership), đóng góp cho xã hội, xây dựng cộng đồng, hơn là những người chỉ biết có học mà thôi. Các đại học Mỹ quan niệm rằng: “những sinh viên không có tinh thần đóng góp cho cộng đồng (tập thể), chắc chắn không thể nào trở nên những con người hữu dụng cho xã hội, dù cho tài năng có

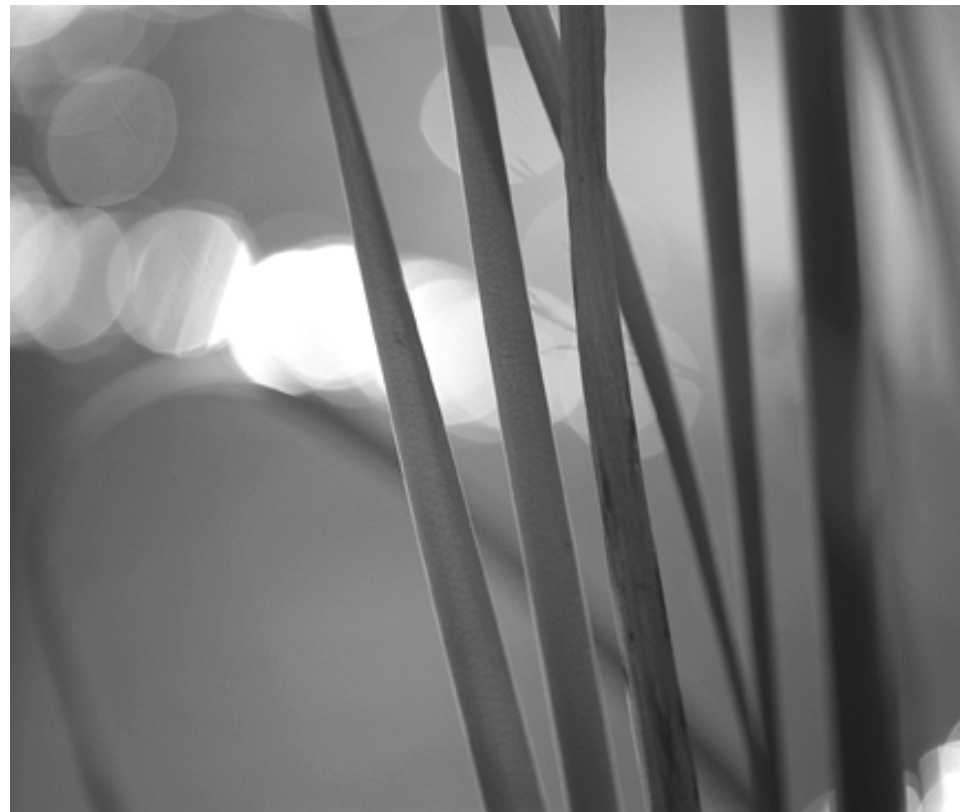
vấn đề vô cùng phức tạp của cộng đồng người Việt tỵ nạn ở Mỹ. Cuộc hội thảo có ba mục chính:

1. Khuyến khích lớp trẻ VN ở Mỹ, nói lên những ý nghĩ, những ước vọng suy tư của mình về những vấn đề mà THSV vừa nêu ra.

2. Tạo cơ hội để phụ huynh quan khách có dịp thảo luận với con em mình, để xây dựng sự thông cảm và hòa đồng giữa hai thế hệ.

3. Tạo cơ hội để các quan khách, phụ huynh, các bạn trẻ cùng nhau hợp tác, chia sẻ những quan điểm của mình, trong một tinh thần cởi mở và xây dựng.

Dĩ nhiên thời giờ hội thảo chỉ có hạn, nên chúng ta khó có thể thảo luận hết tất cả mọi vấn đề. THSV xin đề nghị một số sự kiện để gợi ý như sau:

xuất sắc đến đâu chẳng nữa!” Do đó, giới trẻ VN có học hành giỏi giang cách mấy, nhưng thiếu tinh thần đóng góp khả năng để giúp cộng đồng thăng tiến, thì thật là đáng tiếc và thiệt thòi cho tập thể người Việt!

Trong buổi hội thảo trại hè VVNS hôm nay, THSV không có tham vọng đưa ra một giải pháp, để giải quyết những

— Trong suốt cuộc chiến VN, thế giới đã dùng đất nước VN làm bãi chiến trường trong cuộc tranh chấp ý thức hệ. Hàng triệu người VN đã chết, bị thương và tàn phế; trong lúc các quốc gia Đông Nam Á Châu khác được yên ổn phát triển kinh tế, giàu mạnh sung túc.

— Hàng trăm ngàn thuyền nhân VN trên đường tìm tự do đã chết trên biển

và trong rừng sâu.

— Bao nhiêu thảm trạng hải hùng đã xảy ra cho các thiếu nữ VN khi rơi vào tay hải tặc.

— Bao nhiêu người Việt ở các trại Đông Nam Á bị xua đuổi, đánh đập, bị trói tay trói chân áp tải lên phi cơ như những kẻ phạm pháp.

— Còn ở VN hiện nay, không biết bao nhiêu thảm trạng về các công nhân Việt, đi làm ở các xí nghiệp nước ngoài như Đại Hàn, Đài Loan, bị bọn chủ nhân ông ngoại quốc đánh đập sỉ nhục, chà đạp.

— Bao nhiêu những bé gái VN phải bán trinh tiết để nuôi thân.

— Phải chăng dân tộc VN mãi mãi là những kẻ bị chà đạp! Phải chăng tuổi trẻ VN chỉ biết đi “kể khổ”, chỉ biết đi “van xin lòng bác ái” của thế giới! Chúng tôi không tin như vậy! Vì trong suốt 4.000 năm lịch sử dân tộc, lịch sử nước VN đã được viết bằng máu, mồ hôi và nước mắt của tuổi trẻ.

— Từ Hai Bà Trưng, Bà Triệu, Lý Bôn, Ngô Quyền, Lý Công Uẩn, Trần Quốc Tuấn, Lê Lợi, Nguyễn Huệ,... tất cả đều là những người nhận lãnh trách nhiệm với đất nước ở lứa tuổi thanh xuân.

— Từ Nguyễn Thái Học, Nguyễn Thị Giang, Đoàn Trần Nghiệp, Lý Đông A, Trương Tử Anh,... đều là những người đã chết cho tổ quốc khi tuổi đời chỉ mới trên dưới 30!

Vậy Tuổi Trẻ VN có thể làm gì đối với số phận bi thảm nghiệt ngã của người Việt trên đất nước VN trong hiện tại và tương lai?

Để giữ cho phần hội thảo được trung thực, NS xin trích nguyên văn một vài phát biểu của các trại sinh và quan khách:

Trúc, Golden West College: “Ý kiến của đội 9 là trước hết mình phải coi lại mình, làm sao cho người ta nể mình. Một trong những cách làm cho người ta nể mình là mình phải cố gắng học. Học cho giỏi thì người ta sẽ thấy đồng bào VN mình có intelligent, có chí khí, người ta sẽ nể. Học là mình lo cho tương lai, rồi mình có thể đem những kiến thức mình đã học truyền lại cho người ở bên VN sau này; từ đó mình có thể khiến cho nước Việt mình vươn lên.”

Đội 9 bổ túc thêm: “Muốn giúp cho

cộng đồng hay đất nước thì cùng lúc mình học mình nên tham gia những hội đoàn để tìm hiểu tình hình của cộng đồng, học hỏi kinh nghiệm và những sinh hoạt văn hóa mà các bạn qua đây lâu không biết được.”

Diễm, Cypress College: “Đội em bàn về làm thế nào để đem văn hóa VN vào các VSA. Em cũng có sinh hoạt trong các VSA nhưng khó khăn của em là mỗi lần em muốn đưa văn hóa VN vào VSA là họ nói họ buồn ngủ. Thường thì các bạn ở VSA mà có picnic hay đi chơi thì họ tham gia nhưng khi nói về VN thì họ nói họ chán, thôi đi về. Em muốn giúp đưa hội VN đi lên nhưng em cảm thấy mệt mỏi.”

Thức, San Jose State University: “Anh chị em đội 4 ‘Rồng Lửa’ có một vài ý kiến, thứ nhất là trong cộng đồng có một số phần tử xấu lợi dụng danh tiếng cộng đồng để mà bỏ vào cái quỹ cá nhân từ đó đưa đến sự mất lòng tin trong cộng đồng, mà chính vì mất lòng tin đó thì ra sự đoàn kết trong nội bộ không có. Đoàn kết không có thì như trống đánh xuôi, kèn thổi ngược, cho nên cộng đồng VN yếu mặc dù có một số anh chị em rất tốt. Thứ hai là có một số anh chị em để ở đây thành ra bị ... ‘Americanized’ — xin lỗi lâu ngày quên tiếng Việt — đôi khi cha mẹ không nhắc tiếng Việt cho nên quên... Chính vì để ở đây nên đôi khi những vấn đề liên quan đến VN thì họ không quan tâm tới. Đó cũng là lý do làm cho cộng đồng VN yếu đi. Thứ ba là một số người vì nhu cầu kinh tế cho nên đôi khi cả gia đình lo đi làm, mà khi tập trung về kinh tế thì không có thời giờ để ý tới cộng đồng. Không để ý đến cộng đồng thì không có ai ủng hộ, support, giúp đỡ thành ra cộng đồng yếu đi.

Cách giải quyết của đội 4 là trong cộng đồng cũng có một số người giỏi, nếu mà đưa tiếng lên thì chúng ta nên ủng hộ; và các bạn trẻ ở đây mà nếu có điều kiện hoặc những gì mình làm mà cùng đường hưởng với nhau thì mình cũng ủng hộ để tạo thành một sức mạnh cho cộng đồng. Cách giải quyết khác là chúng ta cần có voice, đặc biệt là trong những kỳ bầu cử. Chúng ta cần phải vote để người Mỹ thấy sức mạnh của chúng ta thì tiếng nói cộng

đồng chúng ta mạnh hơn.”

Thầy Trần Đức Thanh Phong (quan khách): “Bất cứ trong xã hội nào cũng có những rắc rối đổ kỵ lẫn nhau, trong xã hội Mỹ cũng vậy, người này đổ kỵ người kia nhưng những điều này là do một số người nhỏ gây ra thôi. Anh chị không nên coi điều này là quan trọng. Một điểm từ đội 9 rất quan trọng mà chúng tôi là những người cũng đã trẻ như các anh trước kia chứ không phải tự nhiên sinh ra là già như thế này ngay đâu, thì cũng may mắn là lúc còn trẻ được các cụ hướng dẫn quan trọng nhất là vấn đề học hành. Nếu mình muốn giúp đỡ xã hội hay giúp nước mà mình không biết gì cả thì mình không giúp gì được ai hết. Vấn đề giáo dục, tôi nghĩ là quan trọng nhất. Anh chị đừng quan tâm đến những vấn đề lôi thôi rắc rối trong cộng đồng. Một khi các anh chị đã thành tài và rất giỏi rồi thì các chuyện giúp nước sau này hay trong xã hội chúng ta ở đây thì cũng rất quan trọng.”

Phú, Cal State Fullerton: “Đội số 5 ‘Chuối Xanh’ (thay vì chuối vàng ám chỉ bị Mỹ hóa) có a lot of young people and we have a lot of friends mà lớn lên ở đây thì hỏi là should Vietnamese youth think of themselves as Vietnamese or as American? Hỏi tại sao cha mẹ bạn là người VN sao bạn nghĩ bạn là American? They say they were born here and lớn lên ở đây, they don’t have role models, and they không biết gì về lịch sử văn hóa VN để mà gọi ‘them’ là Vietnamese. When they look back in the Vietnamese community, thì gọi là Little Saigon mà không có gì ở trong Little Saigon mà mình có thể gọi là Vietnamese cả. Máy cái stores thì không có cái gì có cultural style of VN, hay không có cái gì nhắc đến mình là mình đang ở in something that remind us of VN. About entertainment thì mấy người ca sĩ mới lên, they just hát những bài nửa Mỹ, nửa Tàu, nửa Việt. Thấy mình hát three different languages thì cho mình là hay. We don’t think so. Also in education in the family, mình không có thể blame it on the kids or the parents — vì qua đây, a lot of time, parents làm hai ba jobs để support the family, còn con cái thì đi học nguyên ngày; there’s very little time để

parents teach con cái về history or văn hóa Việt Nam.

A solution is the community should set up some kind of a building or a library để youth có thể đến để do research hay tìm hiểu về cộng đồng VN... Mình có nhiều hội này hội kia but it's all politics. Tại sao mình không invest in something that will last, that will build a bridge to the next generation? Chứ mấy bạn lớn lên ở đây họ không có connection, they want to learn more about the community and the culture but they don't know where to go. Mình phải find a solution, find a connection, where they can go. We think the community phải invest into this chứ không phải là politics or business and the economy. The culture is the most important thing which will make the Vietnamese community last."

Khi hỏi là làm cách nào mà đưa văn hóa đến các bạn sinh viên, Phú bổ túc: "Em qua Mỹ lúc bốn tuổi. Mấy người mà giống em thì it's very boring to hear either the radio or education classes về culture. Ninety percent of the youth that don't know about the Vietnamese community or culture, they don't like it, not because of the content but because of the people teaching it. I think, mình cần more good educators who can make Vietnamese learning fun"

Tố Tâm, UCI: "Đội 10 thì bàn về làm sao đem văn hóa VN vào trong giới trẻ hải ngoại? Nếu chúng ta hiểu rõ văn hóa chúng ta mới yêu tiếng Việt, yêu nước VN hơn; và như vậy chúng ta có thể có một đường lối nào đó để quay trở về giúp cho cộng đồng của chúng ta hơn... Chúng ta hãy tạo ra những sinh hoạt cộng đồng trong sinh viên như văn nghệ, báo chí, và trong vui chơi để kết hợp giữa hai lớp lớn và trẻ tuổi với nhau. Vì nếu sinh hoạt vui chơi không mà không có học hỏi thì người lớn chán nản và cũng chẳng có ích gì; mà nếu sinh hoạt chính trị văn hóa không thôi thì tuổi trẻ chán nản. Vậy thì những sinh hoạt của chúng ta phải vừa có thảo luận vừa có vui chơi, từ đó chúng ta có thể đem những sinh hoạt văn hóa như văn chương, ca hát ra sinh hoạt với nhau như hôm nay (trại hè), rồi thảo luận thêm để lấy kinh nghiệm và có những ý kiến tốt hơn." ■

Nhớ hay Quên!

Ta nhớ mãi không quên
Những ngày xưa xa đó
Từng con đường ngọn cỏ
Từng buổi sáng, chiều sương
Hai đứa cùng chung đường
Bên nhau cười khúc khích

Ta nhớ mãi xa xôi
Nơi sóng vỗ âm thầm
Nơi cát vàng ngập lối
Nơi sao giăng mỗi tối
Nơi mưa phủ lối về
Nơi người quên lời thề
Nơi tìm ta thành đá!

Ta nhớ mãi sao quên
Chiều đông tàn trên lá
Chiều mưa mãi buồn rơi
Chiều mây tím giăng trời
Chiều ai quên ta nhớ.

Snowflake 96

Ngày Đông

Thân Tặng Huy

Ngày đông đã lại sớm hơn
Rét se lòng mẹ cho con ấm đời
Mũ, khăn mua sắm cả rồi
Thiếu chàng là thiếu nụ cười của Cha
Một ngày đông ấy chưa xa,
Thuyền ra cửa biển — đời sa cửa tuyến.
Năm xương ngấm nước triều miền,
Biển sâu hắt lạnh một miền dương gian.
Ngày đông con ấm khăn quàng,
Mẹ ra trường đón — lá vàng rơi quanh.

Huy Trâm